

REDACTIUNEA,
Tipografia și Administra-
țiunea

BRASOV, Piața-mare 30.

Scrierile nefranțate nu se primesc.
Manuscrisurile nu se restituie.

INSERATE:
se primesc la Administra-
țiunea Brașov și la birou-
rile următoare:

Vienna la M. Ducas Nachf., Heinrich
Schalek, Rudolf Mayer — la Buda-
pesta la E. Kottler, Bernat, Julius Leo-
pold, Blockner I.

PREȚUL INSEERATELOR:
Un șir pețit 20 bani pen-
tru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și învețială.
Reclame pe pag. a 8-a 1
șir 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXIII.

Telefon: Nr. 226.

"GAZETA" apare ZILNIC.
Abonamente pentru Austro-Ungar.
pe un an :
24 cor. pe 6 luni 12 cor. pe trei
luni 6 cor. — M-rii de Duminecă :
patru cor. pe an.

Pentru România și străinătate:
nu au 40 franci, pe șase luni 20
franci, pe trei luni 10 franci.

M-rii de Duminecă 8 fr. an.
Se poate presuma la toate oficiile
poștale precum și la d-nii culectorii.

Abonamentul pentru Brașov:
La Administrația "GAZETEI" pe
1 an 20 C. Pe 6 luni 10 C.
pe trei luni 5 C. Cu dusul
acasă : Pe un an 24 Cor. Pe 6 luni
12 Cor. Pe trei luni 6 Cor. Un exem-
plar 10 bani. — Atât abonamentul
cât și inserțiile se plătesc înainte.

Nr. 146.

Brașov, Mercuri, 7 (20) Iulie

1910.

Două guverne.

— Articol trimis din afară. —

E de un interes deosebit să cunoașă naționalitățile din Ungaria, cum sunt tratați în regatul român cetățenii de alt neam, ca apoi să facă o comparație între solicitudinile guvernelor române pentru cetățenii de alt neam ai României și între solicitudinile guvernelor ungurești pentru naționalitățile din regatul ungar, precum și între libertățile din România și între cele din Ungaria.

În zilele acestea s'a pus peatra fundamentală a moscheii turcești din portul Constanța, în Dobrogea, pe care o ridică statul român cu propria sa cheltuială. La această serbare a fost de față și ministrul instrucțiunii publice al României. Muftiul județului Constanța (capul religios turcesc), în frumoasa sa vorbire, adresată ministrului și adunării, a zis între altele:

»Serbarea religioasă de astăzi constituie un important moment istoric, căci punerea în temelie a documentului scris în limba turcă și română va aminti generațiilor viitoare, că aci pe malul Mării Negre, pe ruinele vechiului Tomis, unde astăzi înflorește frumoasa Constanța, sub domnia glorioasă a Marelui Căpitan, M. Sa Regele Carol I, se ridică cu cheltuiala statului Român acest sfânt locaș și astfel se cimentează și mai mult și pentru totdeauna o puternică frăție și dragoste între Români și Musulmanii din Dobrogea, fi ai aceleiași patrii.

Ceva mai mult, înzestrarea comunității musulmane din Constanța cu o moschee (biserică) atât de măreață de către însuși guvernul român, va face să tresalte de bucurie inimile credincioșilor musulmani chiar din cele mai îndepărtate unghiuri ale globului pământesc, pentru că se arată tuturor de câtă largă ospitalitate,

bunăvoință și dragoste părintească se bucură aci în România fiii țării, fie dânsii de orice neam și de orice religie.

Pe timpuri, în mod excepțional se formase un slab curent de emigrare în elementul musulman din Dobrogea, dar guvernul român a curmat repede acel curent, căci el întotdeauna s'a ilustrat prin eselență cu măsuri de administrație bine chibzuite, respectând fiecărui element limba, credința și obiceiurile, împărțindu-i pe toți în mod egal de binefacerile unei egale împărțiri de dreptate și îndulcind pe cât posibil suferințele celor slabi.

Cu o fire aleasă și plină de nobleță, Românul aci la porțile Orientului dovedește lumii, că el, respectând credința fiecăruia, are și dânsul dreptul și trebuie să fie respectat... România uzând de blândețe și legalitate, cu siguranță va îndeplini înalta ei menire de a fi și în viitor în fruntea celorlalte mici state balcanice.*)

Ca complectare a celor spuse de muftiu, adaug că și seminarul musulman din care es preotii turci ai Dobrogei, tot statul Român îl întreține, fără să s'amestece în cele religioase, fără să impună predarea religiei mohamedane în limba română, cum a făcut guvernul ungurest impunând printr-o lege nedreaptă predarea religiei române în limba maghiară. Intregul cult mohamedan îl întreține statul român, precum spune imamul (preot) Eten Curt Mola în vorbirea sa ținută cu aceea ocaziune, zicând:

»Cultura noastră este respectată și ocrotită alături de religia de stat prin faptul, că este întreținut cu banii țării. Atâta dârnicie și atâta bunăvoință din partea statului nu putea să nu câștige inima musulmanilor pentru totdeauna... și faptul, că statul a luat în sarcina sa întreținerea culturii și a instituțiilor

Din vorbirea aceasta am mai dat unele pasaje în numărul nostru de Duminecă. Red. „G. Tr.“

noastre confesionale, confirmă pe deplin credința ce noi o avem, că deosebirea de religie între locuitorii acestei țări nu poate să fie o cauză de slăbiciune pentru stat... .

La noi, unde constituțiunea este una din cele mai liberale și biserica statului de o toleranță extremă, nici vorbă nu poate să fie vreodată de vreo eventuală neînțelegere pe terenul religios... acțiunea statului așa cum este directată în chestiile religioase va lega și pe viitor pe viitoarele generațiuni de țară, precum ne-a legat și pe noi.

Deplin recunoscător, atât pentru sacrificiile ce le faceți la întreținerea culturii mohamedane, cât și pentru minunata organizație ce Domnia voastră personal (adecă d-l ministru al instrucției) ați dat seminarului musulman, școala ce ne-a adăpat sufletele la focul sacru al iubirii de Dumnezeu, și ne-a luminat mințile într'un grad de superioritate necolestată față de seminariștii musulmani de peste hotare, .. îndreptăm rugi ferbiți către Atotputernicul să ocrotească România!

Să arate guvernul ungurest o singură biserică românească ridicată cu bani din vistieria statului! Să arate guvernul ungurest o singură instituție culturală română întreținută de stat! Din potrivă, toate guvernele ungurești au urmărit și urmăresc înlocuirea lor cu instituții culturale ungurești. Ați văzut până unde a mers guvernul român cu dragostea pentru cetățenii de alt neam: le-a organizat seminarul din Constanța în așa fel, încât tinerii musulmani es mai luminați, mai culti de cât tinerii musulmani din seminarele Turciei! Și câți sunt Musulmanii din Dobrogea? O mână de oameni, pe când Românii din Ungaria numără cu milioanele!

Pot spune Românii din Ungaria acest lucru despre solicitudinile guvernelor ungurești? Nu numai că nu

li-se respectă limba română de autoritățile ungurești, dar nici măcar respectul culturii nu-l vedem, dovadă porunca de-a se propune religia în limba ungurească. Amestecul în școală și biserică dela ministrul și până la cel mai minuscul slujbaș unguresc nu mai ia sfârșit. Liu „iredentiști“ și „trădători“ ai patriei nu mai sunt scoși acei Români, cari îndrăsnesc să ia apărarea limbei și religiei române împotriva măsurilor volnice ale guvernelor ungurești. Și aceste acte — ca actul alegerii deputaților — le numește fiul sdobitorului de naționalități „acte de liberalism“? Așa înțelege guvernul unguresc „libertatea, egalitatea și legalitatea“? Prin asemenea mijloace se deșteaptă iubirea de țară, de pământul ei? Pentru ce s'a ferit ministrul Tisza în vorbirea lui din cameră de a arăta și mijloacele, cum înțelege rezolvarea chestiunii naționalităților și împăcarea lor, ca să poată și acestea să vorbească de patria lor și de guvernul unguresc, cum vorbesc Turcii Dobrogei de România și de guvernul român? S'a ferit, pentru că una vorbește și alta gândește; a făcut un fel de induioșare pentru Români, lăsând să-i scape din gură cuvântul „trădători“ pentru apărătorii poporului român. S'a adeverit că este vrednicul fiu al tatălui: așchia nu sare departe de tulpină!

Discursul lui Dr. Stefan C. Pop. Discursul d-lui Dr. St. C. Pop a ținut două oare. În acest restimp oratorul a fost întrerupt de multe ori din partea deputaților șovinisti, dar au răsunat și voci, cari aprobau cele susținute de dânsul.

Iată câteva scene din aceste, culese din ziarele maghiare:

Când d-l Pop a zis, că gendarmeria nu este permis a o folosi pentru altceva,

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Norocul lui Florea Drăgan.

(Fine.)

Florea Drăgan nu se putea nici gândi la împrejurarea, că ar putea să nu fie numit în postul ce-l cerea. Rugărea lui era așa de caldă, așa de adevărată, așa de sfântă, — tot sufletul și l'a pus în ea, — încât va fi cu neputință să nu reușească. Vor fi ele și alte cereri, de ale altora. Unii se vor răzima pe vrâstă și pe anii de serviciu, alții se vor răzima pe merite deosebite, vor fi și de cei care vor plăti să ajungă. Dar când cei mari vor ceti pe rând rugărele tuturor, peste a celorlalți vor trece în grabă, căci motivele ce le aduc ei sunt așa de obișnuite... Și se vor opri cu toții asupra cererii lui.

Vor vedea aici o inimă bună, o inimă largă un suflet creștinesc. Vor pomeni numele Siminei și vor cugeta puțin cine a fost Simina aceea. Aha! vor zice: aceea a fost preoteasa din Văltori. Și a murit săraca și ea. Și câți orfani spunea Florea nostru, că au rămas? Patru orfani? El, răcii... Săracul Florea, să-l numim pe el, că-i vrednic bărbat. Și domniul cei mari, domniul cei bătrâni, care de mult au trecut peste amara luptă pentru pâne ori poate nici când n'au trecut prin ea, se

vor înduioșa cu toții și-i vor da postul acela cu toată inima.

Ah, știe el Florea că așa va fi. Florea n'a glumit nici-odată în viață, Florea nu glumește nici acum. El ș'a descusut tot sufletul, l'a descrescit din creștele cele mai ascunse, să-l vadă cei mari, tot așa cum este. De aceea se bucură el de bucuria nevestei și a copiilor, când va veni cu numirea în mână și-i va întreba: Găciți cei aici? Și ei nu vor avea de unde amarul lor să ghicească; iar când le va spune, au să plângă cu toții de bucurie.

Puse cererea la poștă, recomandată și de aici încolo Florea Drăgan începu să-și trăiască partea sa de fericire în viață. Ziua muncea cu dragoste, cu patimă, era veșnic voios, încât colegii de oficiu de multe-ori nu se împăcau cu el. Acum venit dela înmormântarea soră-sa, cu patru orfani după cap, el însuși cu cinci copii, și totuși așa de voios! Florea de multe-ori își isprăvea lucrul mai degrabă și ajuta celorlalți. Si-i venia nu numai să-i ajute, ei să-i îmbrățișeze pe toți.

Ziua așa, iar noaptea și așa deștept, se moleșa în inchipuirile bune, frumoase, ale viitorului. Ochii lui, dela o vreme, începură să clipească ca de boală, și inima lui nu mai avea o singură bătaie regulată. Se bucura, mai presus de toate, că poate face și el bine în lumea asta. Poate să crească orfanii soră-sa, ai Siminei. Și

bucuria aceasta era așa de mare, încât îi îmbăta întreaga ființă.

Și nici nu luă în samă, că trecură patru săptămâni, că trecuse termenul pentru darea postului, și el nu primise încă nici o înștiințare. Când însă, în oficiu, cineva pomeni de postul acela și că până atunci a trebuit să fie dat cuiva, inima lui Florea sări de-odată din loc. Plecă în grabă la poștă și cercetă de n'are ceva recomandat. Nu avea nimic, Florea se liniști însă curând. Au putut să mai amâne, zicea dânsul; cei mari nu-s siliți să îndeplinească ceva numai decât la termen.

Dar, de-aci încolo, aștepta totuși poșta cu mare neliniște. Dela o vreme, începu să pândescă din oficiu, de acasă, de pe drum, căruța poștii, cum ar pândi hoțul pe drumetuș bogat.

Mai trecură cinci zile și nu primi nici un răspuns. În toată seara ce-eta la poștă de n'are ceva recomandat. Și-și făcea curaj, se îmbărbăta. De ieșea pe drum o femeie cu donița plină, inima îi zvâcnea cu putere și își zicea: în ia-sară sigur că-mi sosește actul de numire în noul post. De visa noaptea ceva, tot-deauna își tâlcuia visul ca o veste bună.

În urmă, în ziua a șasea, la oficiu, dimineața, funcționarii vorbeau de ocuparea noului post.

— A fost cu noroc Ștefănescu, frate.

— Ștefănescu tot-deauna a avut noroc.

— Totuși e prea mult. El trece din treaptă în treaptă, când alți funcționari vechi putrezesc într'același post amar.

— De cine vorbiți, întrebă Florea intrând în birou.

— De Ștefănescu. Inchipește-ți, frate, a reușit și acum. Acela are noroc, nu glumă.

— Unde a reușit, întrebă Florea, albit de-odată.

— La concursul cel din urmă. Ști...

Dar Florea Drăgan îi curmă vorba.

— Știi frate, dar fii pe pace. De astă-dată n'a reușit dânsul.

— Cum să nu, iubite Florea, zise un funcționar bătrân? Poftim cetește gazeta oficioasă, — și-i dădu o gazetă proaspăt tăiată.

Florea o luă, ceti notița, o ceti a doua oară, a treia oară, și-i păru nespus de ridicol ce era scris acolo. »Pentru splendorile sale merite administrative, etc«.

Florea puse gazeta pe masă și începu să rădă îndelung.

— De ce râzi, domnule Drăgan, îl întrebară colegii uimiți.

— Pentru-că ce-i scris e neadevărat, e numai o batjocură pentru bietul Ștefănescu. Altul e ales, nu el. Se vede, că cineva vrea să-l batjocorească.

decat pentru susținerea ordinii publice și nu e ertat a o mesteca în politica de partid, partidul justhista a aprobat, dar din partidul muncii au strigat:

— D-voastră ați agitat în popor.

Justh Gyula: Aceasta nu e scuză pentru Dv.

Szmeccsányi. Adevărul nu se poate sugruma prin larmă.

D-l Pop: Să alegem o comisie, care să facă cercetare cu privire la abuzurile electorale. Să se unească toate partidele și să stărpim abuzurile.

Justh Gyula: Corect! Foarte bine.

D-l Pop, infierând volnicile la alegeri zice: Și pe mine m-au bruscat gendarmii și m-au escortat din o comună în alta, când eram deja ales de deputat!

Szmeccsányi: În chipul acesta nu se poate rezolva chestia de naționalitate.

D-l Pop: Absolutismul declarat e cu mult mai bun, decât aceste stări desolvate.

Molnár János: Aceasta am zis-o și noi de sute de ori.

Dintre aprecierile ziarelor, amintim aprecierea ce o face *„Világ“* în cuvinte foarte marcante.

Intre altele zice, vorbind despre energia discursului, că el a fost rostit cu așa o putere ca și când mâna partidului naționalist redus s'ar fi deșteptat de-odată în un singur om, cu așa putere și cu așa vehemență a atacat Cicio Pop pe Tisza.

Constatând în urmă, că partidului muncii nu-i conveneau cele zise de d-l Pop, zice că acest partid vedea cu regret cum se surupă rabulistica contelui-șef sub greutatea logiceii agitatorului național.

Camera. În cameră se continuă discuția asupra proiectelor de adresă. S-au înscris la cuvânt de nou 6 deputați din opoziție. Astfel proiectul de adresă abia de se va vota pe la sfârșitul săptămânei acesteia. Mâine sau Joi va ținea un discurs mai lung prim-ministrul Khuen.

Programul partidului economic. Partidul independent și 48-ist al micilor economi s-a constituit și și-a întemeiat un club. Președinte e deputatul Szabo István. Din acest prilej partidul și-a publicat programul cuprins în 17 puncte. În punctul prim se cere sufragiul universal fără restricțiuni, dar cu adaosul: *pe baza naționale și cu împărțirea nouă a cercurilor*. Aceasta, noul partid, cum am înțeles prin rostul președintelui Szabó, o cere în o formă oarecare așa, ca în cameră să nu poată intra nici un deputat naționalist.

Iată unul din punctele hiperșoviniste ale programului.

Alte puncte, cari privesc îmbunătățirea stării micilor economi, sunt vrednice de conșiderat. Astfel partidul cere între altele: cassarea rămășițelor sistemului iobăgesc, care mai dăinuiește ici-colea; in-

troducerea sistemului de dare progresiv; darea pe obiectele de lux; scutirea de dare a venitului sub 800 cor., instrucție gratuită, cu susținerea caracterului confesional al școalelor; regularea chestiei latifundiilor, răscumpărarea acestora din partea statului și care apoi să le dea în arendă la micii economi; înființarea de camere agricole după ținuturi ș. a.

Demisia banului Croației. Banul Croației Tomașici neputând ajunge la înțelegere cu partidul coaliționist croato-sârb, în ce privește mai cu samă unele chestii interne, și-a dat demisia.

Inaugurarea băncii „Luncana“ din Marghita, Bihor.

— 17 Iulie n.

O frumoasă serbare a avut loc în Marghita Joi în 14 Iulie a. c., când s'a inaugurat prin un frumos serviciu dumnezeesc sfințirea localului noului institut, la care deși timpul a fost nefavorabil, a luat parte un grup destul de mare de oaspeți, prietini și binevoitori ai „Luncanei“, din localitate și împrejurime.

Actul sfințirii s'a săvârșit prin preoții: *Tămaș, Rada și Man*, în mijlocul oaspeților foarte însuflețiți de această sfeștanie românească, în localul unei instituțiuni, care va avea menirea să răspândească în întreg ținutul simțul economic, cultural și național românesc și să deștepte țărâ-nimea de aici, s'o aducă la nivelul, ce-i compete.

După sfințire, preotul *Tămaș*, foarte emoționat, a relevat într'o vorbire menirea prețioasă a noului institut, implorând ajutorul lui Dumnezeu pentru noua instituție românească și pentru tot, ce se va săvârși în strânsă legătură cu ea. La aceasta a răspuns directorul executiv *Dr. Stoica*, mulțumind antecesorului său pentru frumoasele cuvinte și schițând în cuvinte alese toate speranțele strâns legate de înființarea „Luncanei“. Ambele vorbiri au fost cu dragoste și însuflețire ascultate de cei prezenți — intelectuali și țărani fruntași din împrejurime — neobiceiului până acum cu stăta afirmațiune plină de mândrie a conștiinței naționale românești și în general cu atâtea frumoase promisiuni despre îmbunătățirea vieții poporului nostru din acest ținut, pe toate terenurile.

În urmă, toți cei prezenți au luat parte la o masă comună în hotelul principal din localitate, unde animația, veselia și frățeasca înțelegere, cum și cele câte-va toasturi, au ținut până la 5 oare cătră seară.

Au vorbit: preotul *Tămaș*, ca președintele direcțiunii institutului, *dr. ex. Dr. Stoica*, preoții *Man*, *Rada* și *Simoc*, *I. P. Lazar* din Șimleu și contabilul *Rusu*, demonstrând fiecare frumosul viitor, care cu ajutorul lui Dumnezeu îl va avea acest ținut pentru țărâ-nimea noastră, în strânsă legătură cu viețuirea noului institut „Luncana“.

Am remarcat între aceste vorbiri cu deosebire aceea a d-lui *Tămaș*, care a

accentuat importanța limbii și culturii naționale, cari vor progresa și în aceste părți în jurul „Luncanei“. S'a făcut apoi propunerea, acceptată cu mare dragoste de toți, de a se înființa în Marghita un nou despărțământ al „Asociațiunii“, despre ceoace, cum am fost informat, s'au și făcut deja pașii de lipsă la comitetul central din Sibiu.

Intre cei prezenți mi-a succes să notez: pe doamnele *Man*, *Rada* și *Pop*, domnișoara *Sabina Tămaș*, d-nii *Dr. P. Hetco*, *prof. în Beiuș*, *Dr. Nichita* și *Dr. Chiș*, *advocați în Marghita*, *Dr. Stoica* și *Rusu* din Marghita, *I. P. Lazar*, *Șimleu*, preoții: *Tămaș* și *Pop* din *Popești*, *Simoc*, *Rada*, *Terdic*, *Antal*, *Mărcuș*, *Beșan* și teologul *Sacal*, apoi țărani fruntași: *Nemeș*, *Che-reji*, *Forgaci*, *Oros*, *Bitiș*, *Benta*, *Boșca*, *Madan*, etc.

De încheiere nu pot lăsa neamintit, că cu ocaziunea aceasta s'au primit mai multe telegramme și scrisori de felicitare, dintre cari amintesc telegrama *adv. Dr. Meseșian* din Șimleu: *„Inaugurarea primei instituțiuni naționale să fie într'un ceas bun“*, și frumoasa scrisoare însuflețită a preotului *Victor Pop* din *Chet*, din care reproducem pasagele:

Mult stim. d-le director!

Aș fi avut o deosebită plăcere să fi putut asista în persoană la inaugurarea noului institut financiar și totodă cultural românesc, însă oprită fiind comunicațiunea prin comuna noastră, pe lângă toate că mă leagă cele mai vii simpatii de noua instituțiune românească, la frumoasa serbare nu pot participa.

Toți cei, cărora ne palpită inima românește, am simțit lipsa unui centru, pe lângă care grupați să ducem la izbândă și în acest ținut idealul comun, bunăstarea și cultura poporului românesc.

„Luncana“ de sub conducerea M. St. D-voastră, va ști să inspire duh și uniformitate în activitatea, ce noi cești dela sate o dezvoltăm răslăți.

În această convingere firmă, urez „Luncanei“ prosperitate și un splendid viitor.

Primiți, etc. . .

Corespondent.

Concertul de Joi seară.

Numai două zile ne mai despart de concertul tinerilor și simpaticilor noștri artiști d-nii *Bănuțiu*, *Crișan* și *Mărcuș*. Pentru întâia dată ni-se dă prilej să vedem debutând împreună pe bursierii societății noastre teatrale în Brașov, după un turneu frumos și încoronat de succese, pe care l-au întreprins prin diferite ținuturi locuite de Români.

Îi salutăm cu dragoste în mijlocul nostru, dorind ca și în sediul comitetului central al fondului nostru de teatru să fie îmbrățișați și sprijiniți cu aceeași dragoste românească ca prin celelalte orașe și localități românești din Bănat și Ardeal.

*

Concertul, precum am anunțat, s țină Joi în 8/21 Iulie la oarele 8 se în sala dela „Gewerbeverein“ de pe bu vardu Rudolf (promenada de jos) cu u mătorul program ales:

I. 1. D-l A. P. Bănuț: Conferință.

2. D-l Ionel Crișan, a) „Solomoane căpitane“ doină de H. Kirchner. b) Bădi-șor depărțor« doină de T. Brediceanu. c) „Știi tu mândro ce ț-am spus« de G. Dima.

3. Un punct de pian.

4. D-l Șt. Mărcuș a) „După ochi ca murele« b) „Năcăjit ca mine nu-i« doine de T. Brediceanu. c) „Ciobanul“ doină de G. Dima.

II. 1. D-l Ionel Crișan a) „Groza,« baladă de Alexandri, muzică de G. Dima. b) „Somnuroase păsărele« de M. Eminescu, muzică de G. Dima. c) „Hop, țurcă, furcă« de G. Dima.

2. D-l A. P. Bănuțiu declamațiuni.

3. D-l Șt. Mărcuș a) „De ce nu-mi vii« de M. Eminescu. b) „Peste vărfuri« de M. Eminescu, muzică de G. Dima. c) „Romanță din Aida« Act. I. muzică de G. Verdi.

Textul tuturor cântărilor se vinde seara la cassă.

Acompaniamentul la pian va fi sus-ținut de apreciația noastră pianistă d-șoara *Marioara P. Dima*.

Bilete se află de vânzare la librăria *Mureșianu*. Prețul biletelor e următorul: Locul I. 2 cor. Locul II. 1-50 cor. Locul III. 1-20 cor. Locul IV. 1 cor. Loc de stat 50 bani.

Rugăm publicul românesc din Brașov și pe oaspeții sosiți din România să sprijinească pe tinerii noștri artiști, cari prin prestațiunile lor frumoase vor oferi Joi seara tuturor momente de înaltă plăcere artistică-românească.

*

„Libertatea“ aduce următoarea elogioasă recenziune despre concertul dat în ziua de S. Petru și Pavel, în Orăștie:

Martii, în ziua sfinților apostoli Petru și Pavel, Români din Orăștie și jur au avut plăcerea de-a scrie în inimile lor încă trei nume de artiști români. Aceasta a fost ziua, în care a admirat și Orăștia pe cei trei preoți tineri, slujitori la altarul sfânt al fiitorului teatru românesc. D-nul *Bănuț*, directorul artistic al „Societății pentru fond de teatru român“, a avut primul punct în program, cetind o conferință bine întocmită și potrivită, zugrăvitoare a stărilor noastre culturale și a nepăsării, cu care cea mai mare parte a cărturarimii noastre întâmpină pretutindenea „Societatea pentru fond de teatru.“

Celelalte puncte le-au avut d-nii *Mărcuș* (tenor) și *Crișan* (bariton), elevi ai Academiei C. R. din Viena, bursieri ai „Societății“. Ne-au încântat prestațiunile tinerilor cântăreți. Tenorul *Mărcuș* are o voce, care deja de-acuma ar face fală celor mai mari opere. A cântat frumos, dulce și puternic. D-l *Crișan* (fiul profe-

Cealaltii îl știau de omul cel mai serios: i-l priviră deci uimiți:

— Cum se poate, domnule Florea, Monitorul nu minte nici-odată?

— Acum, de data asta, a mințit. Vă spun, că se înșeală. Știu cu siguranță, că postul acesta e dat altuia, e rezervat pentru altul.

Și Florea Drăgan lucră în cancelarie și înainte și după amiază, liniștit ca tot-deauna. Seara merse iar la postă. Acum avea o scrisoare, deși nu recomandată. O scrisoare groasă... De sigur, că acolo sânt actele lui și numirea în oficiu. O desfăcu îndată, găsi rugarea lui și pe rugare două șire groase, răschirate. Și ce scrie, mă rog, așa pe scurt? — Iși zise Florea. Și ceti: „Fiind ales altul, cererea d-tale nu s'a putut împlini. Actele, în număr de patru, se retrimit“. Atât și o subscriere.

„Ha! — făcu Florea îngrozit — se ede, că au nebunit cu toții și își bat joc de mine“. Funcționarul poștii priviră semnificativ la omul acesta care vorbea sinur. Dar Florea ieși în grabă, merse așa, porunci femeii să-i perie hainele cele ma bune și spunând că-i trimis într'o af ere urgentă, oficioasă, până la orașul din apropiere, porni în noaptea aceea, la drum.

El era convins, că cineva, din glumă

proastă, a publicat și în foaie și i-a scris și pe hârtiile lui acelaș înțeles.

Ajuns în oraș, cu hârtiile în buzunar, merse la șeful care-i zisese de multe-ori: „Ce nu mai miști, domnule Floreo, și d-ta? Om cu atâtea calități, vrei să putrezești într'același post?“

Trebuie să aștepte mult până să-l primească. În sfârșit, însă, intră, cu hârtiile în mână.

— Iată *Măria Ta*, nu știu cine ș'a bătut joc de mine și mi-a trimis rezoluția asta, care nu poate fi adevărată. Și-i întinse hârtia. Șeful, care sta pe divan, gras și bine hrănit, luă hârtia să vadă despre ce e vorba. Privi, strâmbă din nas și zise:

— Ce să-i faci, a reușit Ștefănescu, — și i-o întinse iar lui Florea.

— Adică, nu-i minciună ce-i scris aici și în foaie? — întrebă Drăgan, cu ochii holbați, gâfâind.

— Cum să fie minciună, domnule, cum să poți crede așa ceva?

— Adecă, e adevărat, că eu am căzut? — întrebă Florea, îngâlbent și ofilit, ca și când ar fi căzut un an la pat.

— Cred, că am de a face cu un om sănătos la cap. Dacă a reușit Ștefănescu, n'ai putut să reușești și d-ta, într'acelaș post.

Florea începu să se înnece: „Da mă rog, rugarea... știți cu copiii, știți cu Simina, cu soră-mea și cu orfanii?“

— Știi, omule, și dă-mi odată pace. N'ai reușit și gata!... ce mai atâta vorbă lungă?

În Florea se rupse ceva, se frânse pentru tot-deauna, iar ceva nou, timid și amărât, se trezi în el și-i îmboldi din nou inima.

— „Uite, domnule dragă, faceți o bunăta. Schimbați șirele acesteia, precum că Florea Drăgan e numit.“

Dar șeful îi tăia vorba furios:

— Se vede, că d-ta ești nebun. Așa îmi trebuie. Îi spune omul un cuvânt de îmbărbătare, de laudă, când îi cercetează oficiul, i-l spune din complezență și el crede de-odată că-i prieten cu tine, că-i pe o treaptă, că se poate rezema pe sprijinul tău tot-deauna. Ah, lingăii aceștia ai vieții cât sunt de tâmpiți și de neocliplii.

Șeful, cu aceasta, își întoarse spatele, își luă pălăria și plecă.

Florea Drăgan stătu nemișcat până eși, apoi se ridică în silă, genunchii abia îi mai țineau. Și-i păru, când trecu pe urma șefului, că ar fi rămas în urma lui un miros de grăsime răncedă, un miros

de descompunere de mort. Și aerul acela i-se urcă la frunte, îi trecu în cap, apoi și-a pierdut conștiința.

S'a trezit la peliție și, de-aici, cu mare greutate, pe dibute, ajunse la gară.

Mergea acum spre casă și speranța, că va ajunge la o seară mai bună îi pieri pentru tot-deauna. Îi veniau frânturi din rugarea lui, cu Simina moartă, cu cei patru orfani, cu leata lui de răs și cu un-spre-zece guri de săturat. Dar nu se mai putea încălzi de acele fragmente ale sufletului său. Zimbea numai amar și segân-dea ce păcat, ce proțanare a fost să-și desvâluie el sufletul înaintea oamenilor, ca înaintea lui Dumnezeu! Și mai avea un punct de razim, o singură mângăere. Ce bine, că n'a spus nimic femeii, că n'a spus nimic copiilor. Acum, durerea și desnădejdea lor l'ar ucide. Așa încă va mai putea munci până va avea zile. Și, în hurduca-tul trenului se gândea când la norocul ce l'ar fi putut avea el, când la îndestularea femeii, când la fericirea copiilor. Și-și du-cea batista când la un ochiu, când la altul, când la amândoi...

sorului Crișan din Sibiu) are o voce de bariton liric, tare plăcută, în tonurile de mijloc cu un timbru de baritonist deplin format.

Au cântat aproape tot doine românești, iar publicul care a umplut sala mare dela >Transsylvania<, i-a răsplătit cu aplauze bogate.

D-l director Bănuț a declamat drăguț, dând dovadă despre talentul d-sale în comedie.

Să-i vedem cât de curând în Teatrul nostru național.

Bilet de tren redus pe sama preoților!

Precum se știe, guvernul actual a acordat și pe sama personalului didactic dela școlile, cari nu sunt de stat, favorul de-a călători cu bilet în preț de jumătate pe tren. Astfel au căpătat acest favor învățătorii, profesorii dela școlile noastre, cei dela teologii etc. Intre cei împărțșiți de acest favor se socotesc și >cateheții sistemizați<. La început se credea, că aceasta numire obvine tuturor preoților cateheți la școli publice, ba estinderea aceluia favor și asupra preoților se aștepta și după împrejurarea, că cei mai mulți preoți sunt directori școlari, astfel concurg în modul cel mai pozitiv la conducerea unei școli. Cu toate acestea s-a adevărit, că după ordinul ministerial amintit preoții încă nu sunt îndreptățiți la favorul biletului de jumătate pe tren. S-a făcut cunoscut, că sub expresia >cateheți sistemizați< se înțeleg numai aceia, cari nu au altă slujbă afară de catehizare, iar alt preot, aibă chiar atâtea oare, câte un catehet în senzul acela, dacă mai are și slujbă preoțească, resp. dacă postul lui nu e sistemizat cu drept de penzie, nu e îndreptățit la acel favor.

Aceasta e o mare nedreptate, din mai multe puncte de vedere. Odată preoții în calitate de cateheți și directori școlari sunt chiar așa persoane didactice, ca și ceilalți învățători; apoi ei la școlile confesionale propun religia fără plată, până când ceilalți cateheți sunt plătiți, apoi preoții afară de serviciile, ce indirect aduc statului prin împlinirea chemării lor, aduc și servicii directe, de câte ori sunt provocați din partea ofițierilor de ștat a da estrase matriculare gratuite etc. etc. Deci vrednici ar fi de mica recunoștință, ce li s-ar da din partea statului prin estinderea și asupra lor a favorului conces dascălilor. Această misiune culturală îi îndreptățește pe ei la aceea, în urma căreia în Austria bunăoară și studenții călătoresc cu bilet de jumătate.

Intre preoții catolici s-a lansat apel, ca fiecare să-și redacteze o rugare în acest senz la ministrul cultelor și comerțului, care rugări apoi să fie predate unui deputat dietal din partidul popular — Szemcsányi — pentru a le preda la locul destinației. Numitul deputat ar avea să facă și o interpelație în casa țării pentru acest scop.

Preoții noștri nu pot avea nimica cu preoții catolici și cu partidul popular. Mai bine ar fi fost atât pentru ai noștri, cât și pentru preoții de alte neamuri, ca însși superiori bisericești se umble în rând pentru dobândirea favorului din chestie. După ce însă despre așa ceva nu știm nimic, nici nu e speranță, ar trebui, ca și preoții noștri să-și îndrepteze rugărilor la locul competent prin vre-un deputat naționalist, care asemenea ar putea aduce chestia pe tapet și în cameră. După lozincă: cereți și vi-se va da, bateți, și se va deschide vouă, se poate aștepta, ca în urma unor solicitări vrednice de cauză să ajungă și preoții la favorul amintit, care multor le-ar prinde bine. Dreptatea e pe partea lor.

(B)

ȘTIRI.

Din pașaiicul lui Szell primim astăzi o informație despre o nouă năzdrăvănie, pusă la cale de cei din anturajul fișpanatului. La denunțul cuiva, probabil al poliției, mai mulți fruntași români din comitatul Făgărașului, cari au luat parte la celebra congregație din 25 Mai n., sunt citați pe Joi la judele de instrucție din Brașov. E vorba să fie trași la răspundere; pentru-că într-un moment de insufletire națională au cântat „*Deșteaptă-te Române*“. Intre cei ci-

tați se află vicarul *Macaveiu*, protopopul *Borzea*, adv. Dr. *Popescu* și mulți alții.

Stăm prin urmare în fața unui nou act de răsunare pentru abitudinea energică și conștie, manifestată de Români din Țara Oltului în ajunul alegerilor parlamentare. Nu voim să anticipăm nimica, atâta însă trebuie să observăm, că îți face o curioasă impresie, când vezi că un număr atât de mare de Făgărașeni trebuie să facă drumul la Brașov, când în alte chestii de însemnătate și mai mică judele de instrucție sau plenipotențiatul său eșiau la fața locului. Să nu fie oare și aceasta o nouă șicană, pentru a face oamenilor cheltueli de bani și timp?

Necrolog. Cu inima frântă de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, amicilor și cunoșcuților, că preaiubitul și neuitatul nostru soț, tată și unchiu Dr. *Emil E. Negruțiu*, medic, după un morb îndelungat și greu de 17 ani, împărțșit cu sf. Sacramente ale muribunzilor, Luni în 18 Iulie a. c. la 3 $\frac{1}{2}$ ore dim. și-a dat nobilul său suflet în mâinele Creatorului, în anul al 46-lea al etății și al 22-lea al fericitei sale căsătorii. Osămintele scumpului decedat se vor așeza spre odihnă vecinică, Marți în 19 Iulie la 4 ore d. a. în cripta familiară.

Blaj, la 18 Iulie 1910. Otilia n. Pușcariu soție, Emil și Otilia fii. Gregoriu și Ludovica Pușcariu socrii. Susana, Ioan și Iosif, frați, și fiii lor.

Odihnească în pace!

Linia ferată Garansebeș-Orșova, care a fost deteriorată de potopul cunoscut, a fost restabilită cu ziua de astăzi și dată circulației.

Dramă familiară. Servitorul de poștă Iosif Molnar din Budapesta și-a ucis eridimineața, în absența soției sale, cu un briciu pe cei cinci copii ai săi, dintre cari cel mai mare de 8 ani iar cel mai mic de 2 luni, apoi și-a tăiat însuși gâtul. Când a sosit acasă nevasta, i-a găsit pe copii morți, iar pe bărbatul ei în stare muribundă. Biata femeie a înnebunit de durere. Intr-o scrisoare Molnar își motivează fapta grozavă, spunând că din leafa sa lunară de 60 coroane nu-și mai putea hrăni familia.

Ion Orth trăește. Cu privire la dispariția fostului arhiduce din Austria, Ion Orth, se comunică următoarea știre senzatională: în spitalul din Charteville zace bolnav marin: rul francez Renaux, fost cărmaci de vapor. Aflând din ziare știrile cu privire la moartea lui Ion Orth, Renaux spune, că Orth trăește. Când vaporul, cu care Orth plecase în Oceanul de sud, s'a scufundat în apropiere de capul Horn, Orth nu mai era pe bord. Renaux declară că el însuși a expediat la poșta scrisori ale fostului arhiduce. Orth a făcut înadins ca rudele lui să creadă, că a pierit cu vaporul său în valuri, împreună cu nevasta sa. Un redactor al ziarului >Le Petit Parisien< a avut o convorbire cu Renaux. Acesta a declarat că menține tot ce a spus cu privire la dispariția lui Ion Orth. Fostul arhiduce a părăsit vaporul înainte de a ajunge la capul Horn, fiindcă a fost atacat de trei ori de indivizi de pe vapor, cari voiau să-l jefuiască

Ustredna banka ucastinny spolok din Budapesta, reprezentanța Ustredni banka ceskych sportelen din Praga și-a încheiat bilanțul semestrului I cu un rezultat foarte frumos. Institutul deja până de prezent se află în legătură de afaceri cu mai mult de 200 institute financiare și cu numeroase firme mari private, din cari cea mai mare parte sunt române, slovace, croate, sârbe și cu încetul devine centrul acestor institute, desfășurând, pe lângă cele mai convenabile condiții, toate tranșările concrezute ei. Cu începutul lui Iulie și-a lărgit cercul de afaceri, ocupându-se cu vinderea efectelor (losurilor) în rate lunare, cu condiții de tot culante. După încheierea bilanțului final la tot cazul își va ridica capitalul societății dând și prin aceasta ocaziune comitenților ei, ca prin semnarea acțiilor să fie în conducerea institutului reprezentați în măsură cât se poate de însemnată. Deoarece și până acuma, chiar din partea institutelor financiare se arată o interesare foarte mare față de >Ustredna banka<, cu siguranță se poate zice, că va avea un mare viitor și că deja a documentat lipsa înființării ei.

Rămas bun. Ni-se trimit următoarele: Strămutându-mi cancelaria advocației de

la Năsăud la Cluj, strada Tordai ut 3. în casele mele proprii și neputând în grabă a-mi lua rămas bun dela toți prietenii și binevoitorii mei din Năsăud și jur, prin aceasta îmi iau publice, mulțumindu-le de bunăvoință și sprâjinul dat. — Cluj, 18 Iulie 1910. — Dr. Simeon Pop advocat.

S-a găsit pe promenada de jos pe o bancă vis-a-vis de vila Schuller un cort de damă, care se poate lua în primire în Str. de mijloc 48.

Aviș. Se caută un tânăr român, care posedă limba germană pentru traduceri în limba română. Studenți cu studii iuridice se preferă. A se adresa la administrație sub Chifra R. B. 808.

Aviș. Caut un candidat de avocat cu praxă pe 15 August sau 1 Septemvrie a. c. Dr. Toma Cornea advocat Sighișoara.

De închiriat peste vară până la Sânt-Mihai 3 odăi și o bucătărie sau două odăi în Strada Prundului vis-a-vis de băile românești și în apropierea promenăzii. Amănunte la administrația >Gazetei<.

Convocare.

Reuniunea femeilor române sălăgene are onoare a Vă invita la adunarea generală, care se va ține la 14 August a. c. înainte de amiază la 11 oare în sala teatrului orașenesc.

Program: 1. Deschiderea adunării. 2. Raportul secretarului despre activitatea comitetului și starea cassei. 3. Alegerea alor 3 comisii constătătoare din câte 2 membri: a) pentru cenzurarea raportului secretarului, b) pentru cenzurarea rațiociniului casierei, c) pentru conscrierea membrilor noi. 4. Prezentarea abdicerei prezidentei, secretarului și casierei. 5. Raportul comisiunii în ordinea esmiterei. 6. Alegerea ofițierilor noi în locul celor abziși. 7. Alegerea alor 2 membri pentru verificarea protocolului. 8. Propuneri. 9. Închiderea adunării.

Șimleu, la 15 Iulie 1910.

Dr. Victor Deleu, Veronica Boros, secretar, v.-prezidentă.

Conzistorul arhidiecezan a ținut eri, Luni, ședința plenară, în care asesorul din senatul bisericesc, d-l Lazar Triteanu, a depus jurământul, după-ce, intrat fiind în tagma preoțească, a primit confirmarea arhierască, iar coreferent școlar a fost ales domnul Dr. Onisifor Ghibu.

Petrecheri.

Inteligența română din Murăș-Ludoș și jur invită la petrecerea de vară ce o va aranja Duminecă, în 7 August st. n. a. c., în saiele hotelului >Central< din Murăș-Ludoș (Marosludas). Venitul curat este destinat pentru >Fondul școlii gr-cat. din loc<. În același zi la oarele 4 p. m. despărțământul XXV al >Asociațiunei< își va ține adunarea generală în școala gr-cat. din M-Ludoș.

Inteligența română din Reteag și jur invită la petrecerea de vară ce o va aranja la 31 Iuliu 1910 st. n. (Duminecă înainte de S. Profet Ilie) în localul școlii gr-cat. din Reteag. Venitul curat este destinat în favorul nou edificandei căsi parohiale din loc. Damele sunt rugate a se prezenta în costum național. Gara în loc.

Comitetul arangiator: Dr. Ioan Boca directorul Tibleșanei, președinte. Ștefan Bușța preot, I vicepreședinte. Ioan Sonea preot II vicepreședinte. Petru Anca not. penz. cassar. Ioan Oltean not. penz. controlor. Membrii în comitet: Intreaga junime academică și studioasă din loc și jurul estins al Reteagului.

Inteligența română din Benic invită la petrecerea de vară împreună cu tomboală în favorul bisericeii gr-cat. din loc, și a incendiărilor din Galda de jos ce o va aranja Duminecă în 31 Iuliu st. n. a. c. în pavilionul cel mare la >Pascu<. Dimineată următoare excursiune la scăzile din Cetea. Amos Frâncu pres. Ioan Aron v. pres. George Spățeac cassar. Corneli Sava secretar. Laurian Frâncu controlor.

O petrecere de vară, se va aranja în Csombord (Ciumbud) la 24 Iulie st. n. a. c. în pavilionul din curtea parohială gr-cat. Venitul curat este destinat în favorul bisericeii gr-cat. din loc.

Vindecarea sifilisului.

Cu puțină alte descoperiri, aceea a unui leac al sifilisului de către profesorul Ehrlich din Frankfurt de Main, a produs o senzație colosală și îndreptățită. Până acum s'a auzit părerea de diferite persoane competente asupra acestei descoperiri; mult mai interesantă este însă de sigur părerea descoperitorului. Un redactor al ziarului >Frankfurter Zeitung< a obținut-o într-o întrevedere, pe care a avut-o cu marele savant.

Profesorul Ehrlich a declarat interlo-cutorului său, că regretă marea publicitate ce s'a dat descoperirii sale atât pentru că n'are o cantitate suficientă din noul preparat pentru a putea face față tuturor cererilor, cât și pentru că sentimentul răspunderii sale nu-i permite să pule la dispozițiunea tuturor leacul, înainte ca să existe un număr suficient de observațiuni clinice. O apreciere definitivă asupra leacului nu e încă cu puțință, deși probabil. Cea mai lungă experiență nu datează decât de 4 până la 5 luni.

Efectul se produce mult mai repede decât la tratamentul de până acum, de exemplu cu mercur. Spirocheteii, producătorului sifilisului dispar în foarte multe cazuri de sifilis la animale și oameni după 24 și 48 de oare din afecțiuni primare și condiloane în cari se găseau în abundență. Un efect surprinzător s'a constatat și la cazurile mai vechi, mai ales la acele asupra cărora mercurul n'a mai produs o influență favorabilă. Asupra duratei vindecării nu se poate încă exprima o părere definitivă. După rezultatele de până acum s'au constatat în opt până la zece la sută din cazurile tratate, recidive. Așa de exemplu medicul șef Schreiber din Magdenburg a avut din 128 cazuri zece recidive. Experiența din alte localități a dat rezultate identice, dar nu există încă destulă experiență cu privire la țaria injecțiilor la indivizii de diferite constituțiuni fizice. Așa este posibil ca în unele cazuri doza să nu fi fost destul de puternică așa că au mai rămas în corp paraziți, neobținându-se sterilizarea completă a corpului, pe care Ehrlich o urmărește. Evident că și în acest caz un lucru nu se potrivește tuturor. Înainte de toate trebuie experimentată încă țaria dozării.

Că efectul noului leac va fi diferit la deosebitele forme temporale ale sifilisului era de prevăzut. Fenomenele parasifilitice prezintă cele mai mari dificultăți. În aceste cazuri e doar în general vorba de persoane mai bătrâne, la cari efectele distructive ale sifilisului nu mai pot fi oprite. Sifilisul ereditar se tratează în schimb mai ușor. Astfel s'a constatat la copiii foarte puțin viabili și la salvarea cărora se renunțase, ameliorări surprinzătoare. Absolut satisfăcătoare au fost rezultatele la sifilisul primar, secundar și terțiar.

Injecția pare a nu fi tocmai un lucru plăcut pentru pacient, cel puțin atunci când, — ca de altfel majoritatea cazurilor, — se practică injecțiunea intermuschulară, în opoziție cu cea intravinoasă. Acest tratament, numit de Ehrlich tratamentul de deposit, se face în mușchi, e dureros și însoțit de inflamațiuni locale. Este însă eficace fiindcă eliminarea arsenicului se face încet așa că rămâne oare cum în corp un depozit al preparatului. Injecția intravinoasă, adevă în sânge, se face numai în cazuri de recurenți în cari spiritele sunt în sânge. Această injecțiune nu e dureroasă. Mult temutele efecte secundare asupra altor organe (ochi, rinichi, ficat) n'au putut fi constatate până acum. Câte odată se observau bătăi de inimă, cari însă s'ar putea explica printr'un sentiment de spaimă, cum se constată de obicei înaintea operațiunilor. La întrebarea dacă nu cumva tratamentul cu ser are mai mare viitor decât tratamentul cu preparatul său, profesorul Ehrlich a răspuns în mod negativ, pentru că la tratamentul cu ser nu se obține o completă d'stincțiune a provocatorului boalei, ci se formează noul baccili imuni contra serului, cari trebuie atacați cu alt ser și așa mai departe. Pentru o asemenea cură omul nu e însă destul de tare, deși la unele animale ea a dat rezultate bune, de exemplu la capre.

Deocamdată nu poate fi încă vorba de aplicarea preparatului, de cât în clinici. Trebuie făcută încă o mare lucrare preliminară, care să cuprindă mai multe mii de cazuri. Mai ales trebuie cercetate mai întâi condițiunile constituționale, de oare-ce după cum e lesne de înțeles, constituția individului joacă un mare rol în aplicarea tratamentului. Nu se pot deci încă face prescripții hotărâte asupra țării dozei, asupra aplicării sale la naturi zdruncinate. De aceia preparatul nu poate fi dat încă în practica generală.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu
Succesorii.

Redactor respons: Ioan Spudercu.

DRAUDT & JECKEL

fierărie

Braşov, strada vămii 16. (Etagiul I.)

Despărţământ special de unelte de **casă**, de **bucătărie** şi **economie**,
mobile de fier, întocmiri pentru canalizare şi de băi.

Ghiaţă în 10 minute

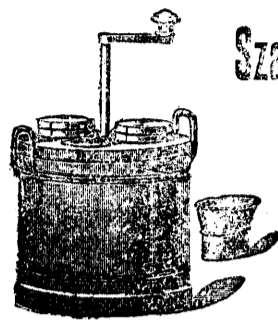
Maşină de gheaţă manuată cu mână

Cea mai simplă practică şi ieftină Pentru spitale, farmacişti, medici, economi, industrie etc. Manuare uşoară nepericuloasă, cheltuială minimală. Patenta anunţată

Mărimea:

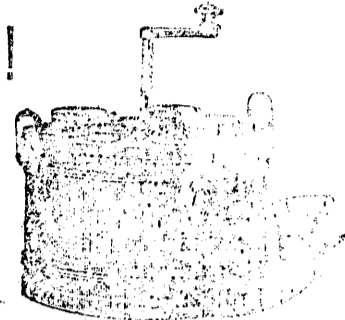
- Nr. 1, cu două forme 1 kgr. în 10 minute cu 1 Porţie de gheaţă K. . . 90—
- Nr. 2 cu 3 forme 1½ klg. în 10 minute cu 1 Porţie de gheaţă K.100—
- Nr. 3 cu 4 forme 2 klg. în 10 min. cu 1 Porţie de gheaţă . . K. 120—

Szabadalom

bejelentve!

Maşinele

se pot vedea la noi în funcţiune. Comande ce ne sosesc se execută pe rând, de aceea ne rugăm, ca să nu să întârzie a se comanda la timp.

Engrosişti pentru articole tehnice : **Csáki & Herbst** Budapest, V ker. Kálmán-utca 21

De închiriat

pe timpul de vară până la 15 Septembrie 1910 o locuinţă constătoare din 4 odăi mobilate. A se adresa: strada de mijloc Nr. 34.

Nr. 59—910.

Licitaţiune minuendă.

Comuna bisericască gr. ort. rom. din Drăguş, tractul Avrigului (com. Făgăraş) dă în întreprindere pe cale publică edificarea şi adaptarea edificiului şcolar.

Licitaţiunea se va ţine în 25/7 Iulie a. c. la oarele 2 p. m. în localul şcolii.

Preţul de strigare 15029.78 cor. Licitanţii au a depune vadiu 10% dela preţul strigării. Planul şi preliminarul de spese aprobate de V. consist. arhidieceasan sub Nr. 6638—910 şcol. apoi condiţiunile de întreprindere se pot vedea la oficiul parochial.

Comitetul parochial îşi rezervă dreptul a alege dintre minusoferenţi pe acela, în care ar avea mai multă încredere.

Drăguş la 4 Iulie st. v. 1910.

Din încredinţarea comitetului parochial.

Vasiliu Iurcovan Soe Făgărăşianu
notar al comitetului par. gr. or.

Prăvălie de închiriat

În comuna Moeciul-inferior (u. p. Törösvár) la poziţie foarte bună, centru, — unde gravitează 6 comune cu populaţie de peste 5000 locuitori, se dă în arândă o prăvălie cu 3 odăi de locuit, culină de vară şi iarnă, curte, grădină, magazin, şopru, cu preţ conveniabil.

Cei interesaşi a se adresa la Redacţia foii. 3—3

Fabrica de tricotaj

Gheorg Foith & Cie

Magazin cu mărunţişuri şi flanelărie, en gross şi en detail. **BRAŞOV, Strada PORȚI 24.** Fabricaţie proprie de ciorapi, jileci pentru Dame şi bărbaţi, hăinuţe de copil etc. din lână curată şi bumbac. Mare asortiment de albituri, tricot de lână şi bumbac. Ciorapii se repară bine şi ieftin.

No. 5979. 18 Junie 1910.

Anunţ.

Se aduce la cunoştinţa publică că sezonul băilor de mare, şi cura de aer la Constanţa s'a deschis cu începere de la 15 Iunie şi durează până la 15 Septembrie.

Aerul de mare este încărcat cu diferite săruri şi foarte bogat în oxigen şi ozon. Cura de aer de mare este indicată în anemie, cloroză, astm, brochită şi scrofuloză.

Băile de mare se administrează pacienţilor după recomandăţiunile celor mai renumiţi medici aflaţi în localitate, se recomandă în mod special în boalele nervoase, scrofuloză, rachitizm limfatizm, surmenaj, anemie, debilitate generală şi boale de piele.

Pe lângă cură, oraşul Constanţa care se presintă în cele mai bune condiţiuni de igienă şi salubritate, având aspectul principalelor oraşe occidentale, oferă vizitatorilor cele mai variabile şi frumoase distracţiuni cazinul comunal construit din nou în condiţiunile cele mai moderate, are restaurant de primul rang, orchestra compusă din cei mai distinşi artişti, profesori ai conservatorului de muzică din Bucureşti, cari va distra publicul în timpul zilei şi în timpul seerei, de asemenea sunt aranjate diferite jocuri distractive pentru publicul vizitator.

Deosebit de aceste, oraşul Constanţa este aşezat în apropierea staţiunii balneare Techirghiol de care este legat prin tramcare, omnibuzuri şi trăsuri de piaţă, cari fac drumul de la Constanţa până la Techirghiol de mai multe ori pe zi, astfel că acei cari ar dori să urmeze cura în acea staţiune balneară pot face aceasta în timpul zilei, putând în acelaşi timp a avea domiciliul în Constanţa.

Oraşul Constanţa mai oferă vizitatorilor hoteluri moderne în condiţiunile cele mai bune şi case particulare cu preţuri moderate, de asemenea birturile sunt în abundenţă, iar preţurile consumaţiunilor sunt dintre cele mai moderate.

Publicul vizitator, pentru orice informaţiuni se va adresa autorităţii comunale care va face totul pentru a se da convenita satisfacţiune.

Romania

Primăria comunei Constanţa.

Preţurile netto cassa.

Nicolae Balea

Măiestru pantofar Braşov. Strada Orfanilor Nr. 2. aproape de piaţa mare. Recomandă tot felul de încălţăminte — pentru bărbaţi, dame şi copii, mare asortiment de ghiete sezon de vară.

Mare magazin, de tot felul de încălţăminte, lucru de mână, bun şi cu preţuri foarte reduse. Ocazia cea favorabilă, pentru de a cumpăra cele

ma bune, mai durabile uşoare şi plăcute încălţăminte pentru toate sezoanele cu preţurile cele mai reduse numai în depositul dlui pantofar Balea, se pot găsi.

— Braşov. Strada-Orfanilor nr. 2. —

Preţurile netto cassa.

Singurul institut de asigurare ardelean „TRANSYLVANIA“

Strada Cisnădiei 5. SIBIU. (edificiile proprii.)
recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru **edificii, recolte, maşini, mobile** etc. pe lângă premii recunoscute de cele mai eftine, şi în cele mai favorabile condiţii, cum şi

Asigurari asupra vieţii

(pentru învăţători şi preoţi români gr.-or. şi gr.-cat. dela aşezămintele profesionale cu avantajii deosebite), pe cazul morţii şi cu termin fix. cu plăti simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, şi asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigurări de accidente corporale, contra infractiei (furt prin spargere şi asigurări de pagube la apaducte.

- Sumele plătite pentru pagube de foc până la finea an. 1909 K. 4.831,168-51
- Capitale asigurate pe viaţă achitate K. 4.571,035-31
- Starea asigurărilor de foc cu sfârşitul anului 1909 . . . K. 112.045'419—
- Starea asigurărilor de viaţă cu sfârşitul anului 1909 . . K. 10.847,132—
- Fonduri de întemeiere şi de rezervă K. 2.309,387—

Prospecte în combinaţiile cele mai variate se trimit şi se dau gratuit orice informaţii în birourile Direcţiunii, strada Cisnădiei Nr. 5 şi la toate agenturile.

Persoane vărsate în Acuişiţii, cari au legături bune, se primesc în serviciul institutului în condiţii favorabile.